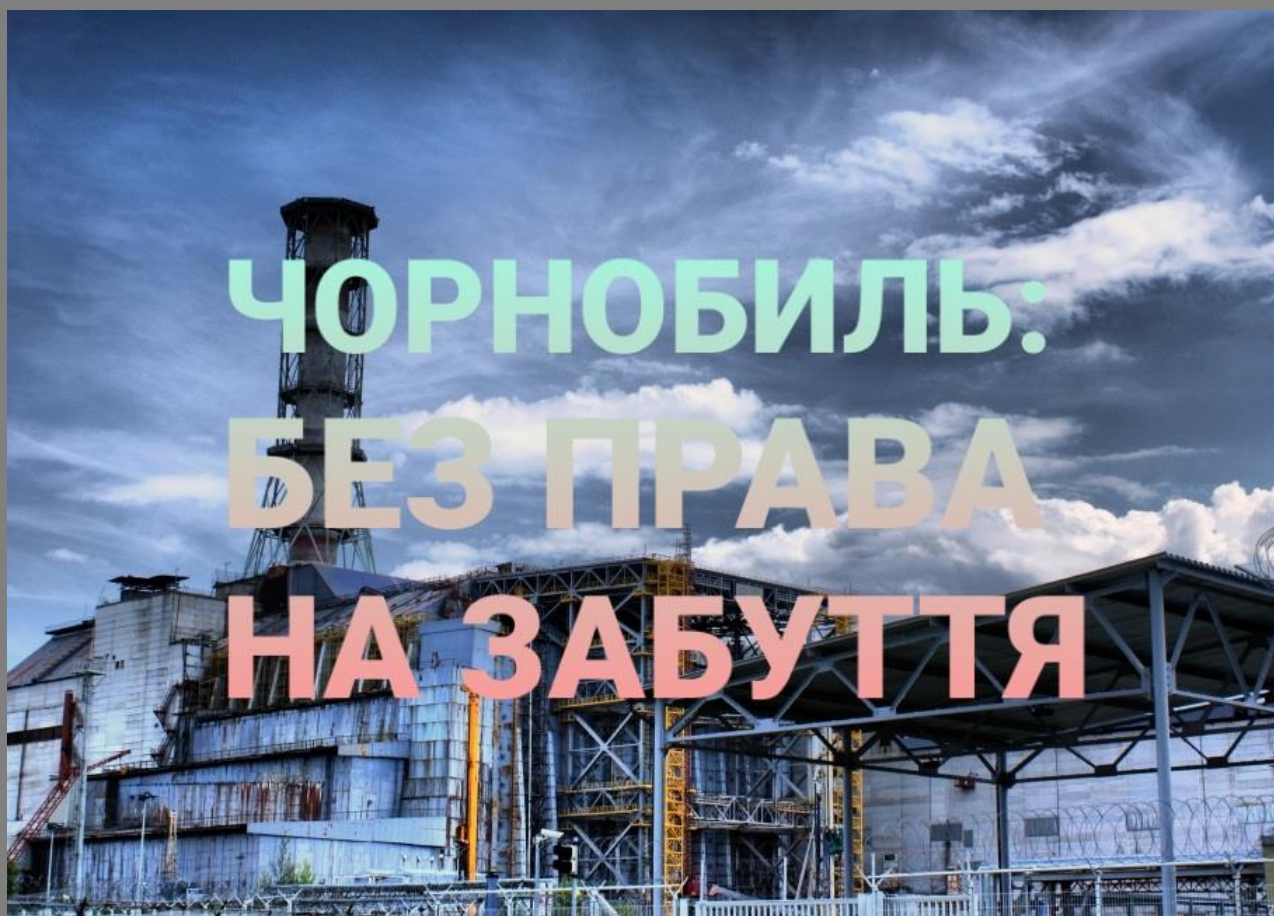




Віртуальна книжкова виставка



26 квітня – день пам'яті про найбільшу техногенну катастрофу та вшанування героїзму пожежників, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Подвиг цих людей назавжди записано до літопису людської мужності. Він навічно залишиться у пам'яті українського народу.

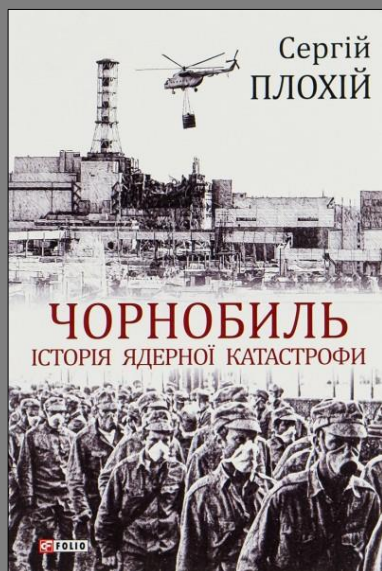
Аварія, що сталася о 01:23:47 26 квітня 1986 року на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС, без сумніву може бути визначена як величезна техногенна катастрофа сучасної цивілізації. Внаслідок аварії сталися два теплових вибухи, які цілком зруйнували реактор. В її епіцентрі виявилась значна територія України й Білорусі, яка називається тепер Чорнобильською зоною відчуження.

Площа відчуження в межах України становить 2044,4 км². Крім того, після відселення зона збільшилася ще приблизно на 1800 км². У цілому це у півтора рази перевищує територію такої європейської держави, як Люксембург. У межах зазначеної зони радіаційний вплив катастрофи на людину і навколишнє середовище досяг максимально небезпечних значень. Тому була проведена безпрецедентна за масштабами мирного часу евакуація населення, припинена господарська діяльність, закрито промислові й сільськогосподарські підприємства. Деякі найбільш забруднені села були зруйновані й поховані. Розвиток ядерної енергетики породжує ряд проблем, що стосуються утилізації довгоіснуючих радіоактивних відходів у геологічне середовище.

Чорнобильська катастрофа стала тією віхою, що докорінно змінила світогляд людства щодо ядерної енергетики. Кількість викинутих з аварійного блоку радіонуклідів порівнюється з наслідками вибуху декількох сотень бомб, скинутих на Хіросіму. Світова спільнота зобов'язана докласти максимум зусиль, щоб встановити відкритий контроль над АЕС.

Наша пам'ять і пам'ять багатьох наступних поколінь знову і знову буде повертатися до трагічних квітневих подій 1986 року. Через Чорнобиль ми усвідомили, що щастя – це трава, в яку можна лягти, не боячись радіації, це тепла річка, в якій можна скупатися, це усміхнені дитячі обличчя. Адже сама природа зробила нам попередження: люди не будьте байдужими, жорстокими, безпечними! Пам'ятайте, що доля планети і людства – в наших руках.





Плохій С. Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи / С. Плохій ; пер. з англ. : В. Махоніна, Є. Тарнавського. – Харків : Бібколектор, 2019. – 396 с.

Ця книга є першою історією Чорнобильської катастрофи від вибуху 26 квітня 1986 року до закриття станції у грудні 2000-го. Чим для України був Чорнобиль? Національною трагедією, величезною психологічною травмою, важкою ношею для економіки. Чорнобиль вибухнув не тільки через помилки персоналу, нехтування правилами безпеки і проблемами з конструкцією реактора, але також через систему, яка обгородила ядерну енергетику завісою секретності. Це зробило нову масштабну аварію неминучою...



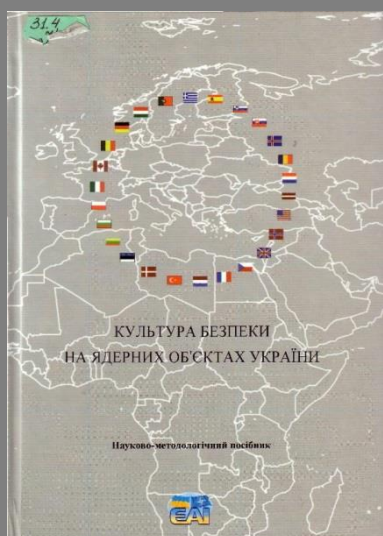
Чорнобиль: час подолання = Chornobyl : time of overcoming / П. Г. Покутний, М. І. Лябах, В. П. Гаман [та ін.]. – Київ : Чорнобильінтерінформ, 2001. – 192 с.

У фотоальбомі представлено хроніку подолання наслідків цієї найбільшої в історії людства техногенної катастрофи. Присвячений п'ятнадцятій річниці аварії на ЧАЕС.



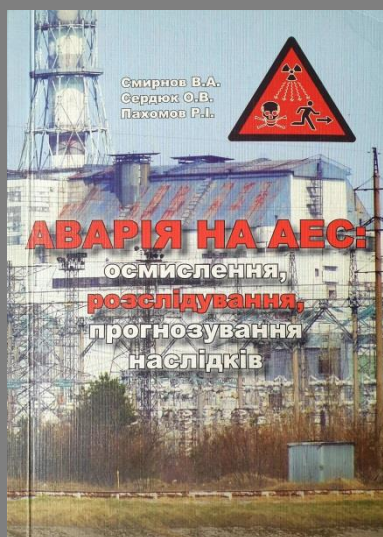
Чорнобильська катастрофа – 20 років: участь Інституту геохімії навколишнього середовища в подоланні наслідків / гол. ред. акад. НАН України Е. В. Соботович. – Київ : Салютіс, 2006. – 408 с.

У виданні висвітлено участь працівників Інституту геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України у мінімізації наслідків аварії та подальших наукових досліджень щодо поводження з радіоактивними відходами, радіоекологічного моніторингу, дезактивації та автореабілітації радіоактивно забруднених територій України.



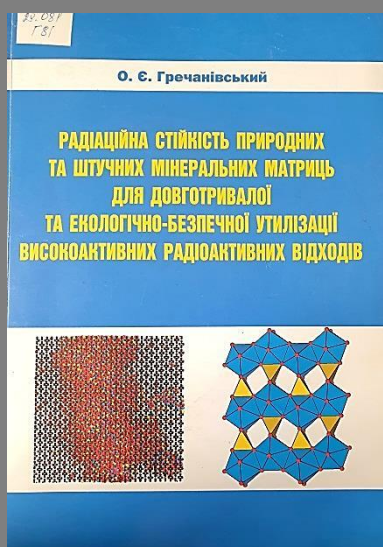
Культура безпеки на ядерних об'єктах України : науково-метод. посіб. / Ю. М. Скалецький, С. І. Кондратов, О. І. Насвіт [та ін.] ; за заг. ред. акад. НАН України, д.т.н., проф. В. П. Горбуліна. – Київ : ДП «НВЦ «Євроатлантикінформ», 2007. – 112 с.

У посібнику на основі Міжнародного агентства з атомної енергії, досвіду інших країн з підвищення безпеки ядерних об'єктів продемонстровано не лише великі можливості поліпшення безпеки АЕС шляхом запровадження концепції культури безпеки у практику на всіх рівнях – від політичного до об'єктового, але й серйозні труднощі, що виникають при цьому. Наведено особливості застосування концепції культури безпеки в інших галузях.



Смирнов В. А. Аварія на АЕС: осмислення, розслідування, прогнозування наслідків : навч.-метод. посіб. / В. А. Смирнов, О. В. Сердюк, Р. І. Пахомов. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2001. – 116 с.

Книжка присвячена питанням радіації, її використання в атомній енергетиці та захисту людини від надмірного впливу радіоактивних іонізуючих випромінювань. Висвітлені проблеми кількісної оцінки радіоактивних випромінювань і методика розрахунку ризиків радіоактивних уражень. Проаналізовано обставини аварії на Чорнобильській АЕС і наведена задокументована хронологія трагічних подій.



Гречанівський О. Є. Радіаційна стійкість природних та штучних мінеральних матриць для довготривалої та екологічно-безпечної утилізації високоактивних радіоактивних відходів : монографія / О. Є. Гречанівський. – Київ : Логос, 2012. – 127 с.

У монографії наведені результати наукових досліджень по вивченню механізмів радіаційних пошкоджень в мінеральних матрицях для довготривалої та екологічно-безпечної утилізації високоактивних радіоактивних відходів. Проведено дослідження механізмів пошкодження мінералів, формування дефектів в мінералах, процесів релаксації структури мінералів, а також взаємозв'язку фізичних властивостей мінералів з їх радіаційною стійкістю.



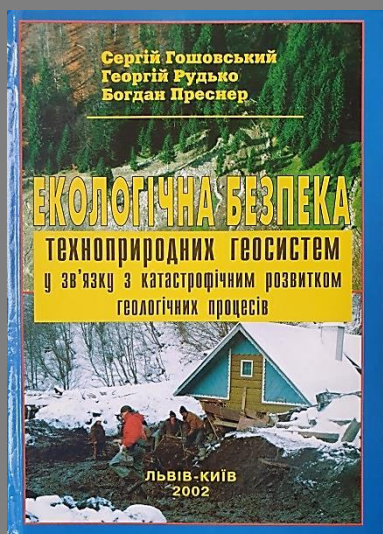
Ім'єння зорі Чорнобиль : фотоальбом / ред.-укл. М. Лябах. – Чорнобиль : Чорнобильінтерінформ, 1996. – 232 с.

Про Чорнобильську катастрофу написано силу-силенну книг і статей. Коли б їх об'єднати, то вийшов би цілий літопис сумної події, у якому нуртує напруга протилежних думок і позицій. Працюючи над матеріалами книги, спираючись на власний досвід, аналізуючи та оцінюючи побачене та пережите, автори видання прагнули зробити свій посильний внесок у цю справу.



Автораєабілітаційні процеси в екосистемах Чорнобильської зони відчуження : монографія / Міністерство України з пит. надзв. ситуац. та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи ; НАН України ; рец. акад. НАН України д.біол.н., проф. Д. М. Гродзинський. – Київ, 2001. – 252 с.

У монографії висвітлено результати 15-річних радіобіологічних, радіогеохімічних, ландшафтно-геохімічних, гідрологічних, гідрогеологічних досліджень на території зони відчуження і зони безумовного відселення. Наведено аналіз чинників, що впливають на стан радіаційно забруднених наземних і водних екосистем.



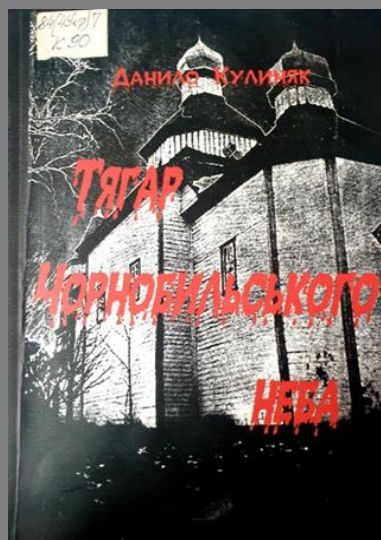
Гошовський С. В. Екологічна безпека техноприродних геосистем у зв'язку з катастрофічним розвитком геологічних процесів / С. В. Гошовський, Г. І. Рудько, Б. М. Преснер. – Львів ; Київ : ЗАТ «НІЧЛАВА», 2002. – 624 с.

У монографії обґрунтовані наукові основи техногенно-екологічної безпеки геологічного та суміжних середовищ, розглянуті фундаментальні властивості природно-техногенних геосистем, досліджені закономірності розвитку небезпечних геологічних процесів в межах різних за умовами формування типів геологічного середовища та техногенного навантаження на нього.



Скребець В. О. Екологічна психологія у віддалених наслідках екотехногенної катастрофи : монографія / В. О. Скребець. – Київ : Слово, 2004. – 440 с.

В монографії досліджуються теоретичні, методологічні та практичні аспекти екологічної психології на прикладі адаптації потерпілого від аварії на ЧАЕС населення України у віддалених наслідках катастрофи. Розглядаються проблеми природного адаптоєкосоціогенезу масової екологічної свідомості як у теоретичному плані, так і в прикладному значенні. Описанні явища і форми прояву екологічної свідомості в умовах екотехногенної катастрофи.



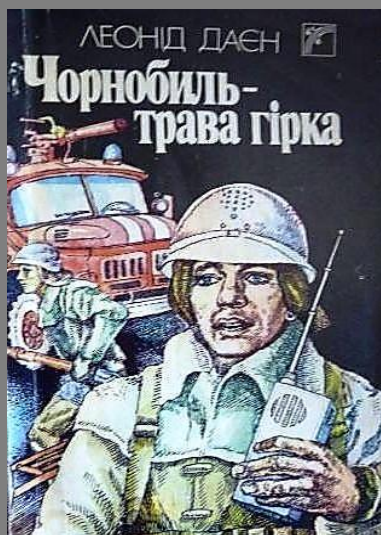
Кулиняк Д. І. Тягар Чорнобильського неба / Д. І. Кулиняк – Київ : Літопис-XX, 2011. – 176 с.

До збірки заслуженого журналіста України Данила Кулиняка «Тягар Чорнобильського неба» увійшло лише кілька найбільш полемічних і проблемних його публікацій на Чорнобильську тематику з сотень, оприлюднених лише в українських і зарубіжних ЗМІ. Та всіх їх об'єднує любов до рідної землі і турботи про долю краю, враженого Чорнобильською катастрофою, зважений оптимізм з вірою в перемогу українського народу.



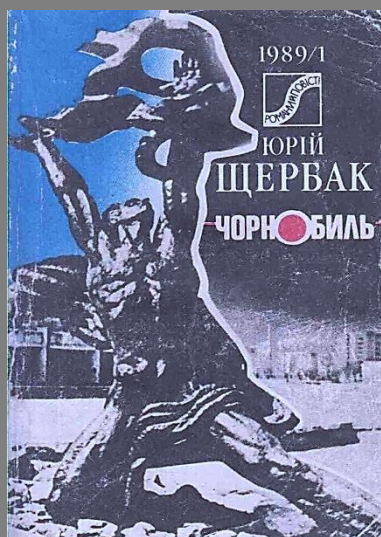
Мужність і біль Чорнобиля : повість-хроніка. Поєми. Вірші. – Київ : Молодь, 1988. – 144 с.

Ця книга – данина пам'яті загиблим, вияв палкої вдячності всім, хто брав участь у ліквідації наслідків аварії і нині працює у зоні Чорнобильської АЕС. Містить повість А. Трегубова «Приборкувачі вогню», вірші Д. Павличка, Б. Олійника, І. Драча та інших.



Даєн Л. А. Чорнобиль – трава гірка: Документальна повість. / Л. А. Даєн. – Київ : Веселка, 1988. – 176 с.

Документальна повість про Героя Радянського Союзу Леоніда Петровича Телятнікова та його товаришів-пожежників, які грізної ночі 26 квітня 1986 року першими вийшли на поєдинок з вогненною стихією і погасили пожежу на станції, про людей мужніх, до кінця відданих своїй справі, своєму священному обов'язку.



Щербак Ю. Чорнобиль : документальна повість. / Ю. Щербак. – Київ : Дніпро, 1989. – 223 с.

Герої повісті відомого українського письменника – реальні люди: пожежники, вчені, робітники, лікарі, військовослужбовці, церковнослужителі, іноземці. Звела, об'єднала цих, досі незнайомих людей, подія, що приголомшила світ: аварія на Чорнобильській атомній електростанції. Під час ліквідації наслідків аварії, автор часто бував у зоні АЕС, мав численні зустрічі з учасниками «опору атомній стихії». Враження від побаченого, почутого лягли в основу документальної повісті. Письменник розкриває подробиці аварії, аналізує факти, вчинки фізиків, медиків, авіаторів, персоналу АЕС. При цьому особливу увагу він зосереджує на причинах, які призвели до вибуху четвертого реактора.



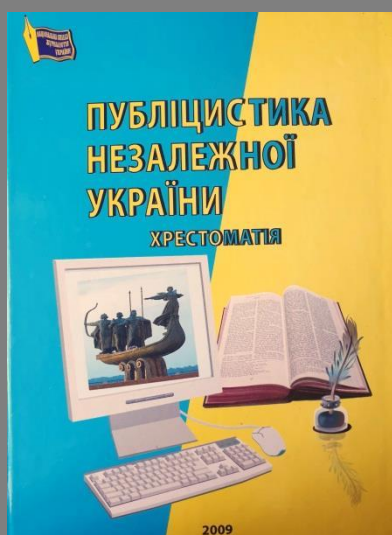
Драч І. Ф. Лист до калини. : Поезії / І. Ф. Драч ; передмова Д. В. Павличка ; художник Ю. А. Чеканюк. – Київ : Веселка, 1994. – 288 с.

Поезію Івана Драча добре знають і люблять у нашій країні та далеко за її межами. Виразно сучасна, інтелектуальна, емоційно насичена, сповнена етичного максималізму, вона дозволяє читачеві повернутися в минуле, зазирнути в майбутнє, спонукає його перейнятися тривогами нашого ядерного віку, усвідомити взаємозалежність усього сущого на землі, змушує працювати уяву, дає насолоду. До збірки увійшли вірші, написані у 60-ті – 80-ті роки.



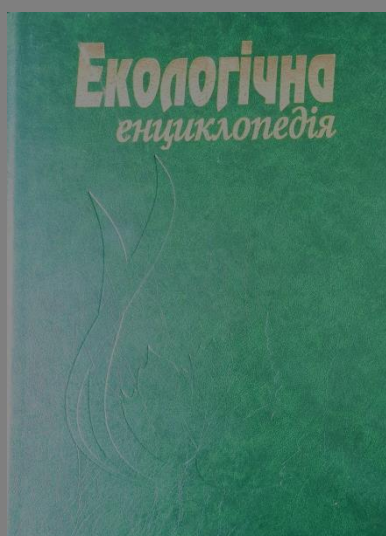
Яворівський В. О. Марія з полином у кінці століття : роман / В. О. Яворівський. – Київ : Дніпро, 1987. – 191 с.

Герої роману – велика родина Мировичів: старший брат Олександр – академік, який проектував реактор; молодший – Микола, оператор цього ж реактора, що гине у мить вибуху; Григорій – пожежник, який кидаючись вгамувати вогненну стихію реактора, дістає смертельну дозу опромінення; сестра Дарка, яка виводить із небезпечної зони чужих дітей; наймолодший брат Федір – він, щоб урятувати від смерті брата, віддає йому свій кістковий мозок. На чолі роду стоїть стара мати Марія, крізь душу якої проходять всі головні лінії драми. Довкола неї, як довкола острова надії і віри, збирається потерпіла родина, щоб наперекір усьому – жити, продовжуючи рід Мировичів.



Яворівський В. Обережно! Радіоактивна правда. // Публіцистика незалежної України: хрестоматія / упор. О. К. Глушко, В. О. Карпенко. – Київ : Ун-т «Україна», 2009. – 506 с. – С. 477-497

Представлені у хрестоматії статті досить повно відображають спектр сучасної пресової публіцистики. Це оглядові статті, публіцистичні коментарі, проблемно-аналітичні, подорожні, судові нариси, памфлети, журналістські розслідування, присвячені темам відновлення правдивої історії українського народу, розвитку демократії і свободи слова в сучасній Україні.



Екологічна енциклопедія : у 3 т., Т. 3 : О-Я / гол. ред. А. В. Толстоухов. – Київ : ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2008. – 472 с.

Видання містить статті, які висвітлюють тему Чорнобильської катастрофи.